

ЛІТЕРАТУРА

- Горько П.К., Гуревич Р.С., Коношевський Л.Л., Подольк В.О. Обчислювальна техніка і технічні засоби навчання. За ред. проф. Р.С. Гуревича. – Вінниця: Вид-во ВДПУ, 1999. – 324 с.
- Іванницька Н.Л., Коношевський Л.Л. Українська мова в алгоритмах і створення програм для ЕОМ (теоретико-прикладний аспект). // Проблеми українізації комп'ютерів. – Львів, 1991. – С.26-28.
- Підласний І.П. Учитель і комп'ютер. – К.: Т-во «Знання», 1988. – 48 с.
- Стецьмахович М.Г. Актуальні проблеми комп'ютеризації у методикі викладання мови // Українська мова та література в школі. – 1987. – № 11. – С.43-50.
- Якименко Н., Рибалко К. Урок мови з використанням комп'ютерних програм // Дивослово. – 2001. – №11. – С.49-51.

Л.В. Ружанська

ВИКОРИСТАННЯ ТЕСТОВОЇ МЕТОДИКИ КОНТРОЛЮ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Після отримання Україною статусу незалежності виникла гостра проблема визнання національних сертифікатів, які б відповідали світовим нормам та стандартам. Недосконалість освітньої системи й оцінювання в середніх навчальних закладах України є однією з причин ускладнень у визначенні аналогів освітніх документів. Оцінювання учнів та контроль за їхньою діяльністю залишилися суб'єктивними. З огляду на це виникла необхідність запровадження нових методів контролю та оцінювання, що б забезпечило об'єктивність, систематичність та надійність освітньої системи. У методиці навчання іноземних мов робилися спроби щодо розв'язання проблеми організації контролю та оцінювання. Такі дослідники, як С.Ю.Николаєва, І.В.Коломієць, Дж.Хант вважають, що «одним з найбільш ефективних способів контролю при вивченні іноземної мови є тест» [Николаєва, 1997:65]. Вони стверджують, що «тестовий контроль є ефективною формою контролю, яка відповідає шляху контролю, вимогам, що висуваються до нього, і забезпечує ефективну реалізацію всіх його функцій у процесі навчання іноземної мови» [Николаєва, 1997:83].

У вузькому значенні тестовий контроль, або тестування, означає використання і проведення тесту, а в широкому – сукупність етапів планування, складання і випробування тестів, обробки та широкої інтерпретації результатів проведення тесту [Методика, 1996:58].

Під час навчання іноземної мови вчителі застосовують стандартизовані та нестандартизовані тести, показниками якості яких обов'язково має бути надійність, практичність, економічність та диференційна здатність [Николаєва, 1996:62]. Найбільш відомі стандартизовані тести з англійської мови – це TOEFL (Testing of English as a Foreign Language, USA); FCE (First Certificate in English).

На нашу думку, тестування на уроках англійської мови – це більш доцільна і об'єктивна форма оцінювання, ніж, наприклад, контрольна робота. Тест є незалежним від суб'єктивної думки вчителя видом оцінювання певного учня, а також він дає змогу перевірити значний об'єм засвоєного матеріалу малими порціями.

Тестова методика виступає однією з найбільш ефективних серед тих, що відповідають вимогам групового навчання. Вона націлює учня „на суттєву інформацію, потребує небагато часу, зводить до мінімуму труднощі продуктивного характеру. Крім цього, у процесі застосування тестів стимулюється інтелектуальна активність учня: аналіз і синтез, узагальнення і конкретизація, порівняння і розрізнення” [Хоменко, 1998:5].

За останні роки питання тестування привертає все більшу увагу вчителів і педагогів. Так, в роботах І.А.Рапопорта, М.В.Розенкранца наводяться приклади контрольних завдань різних видів мовленнєвої діяльності, де частина з них подається у формі тестових завдань [Розенкранц, 1996:5].

Для глибшого, детальнішого розуміння тексту допоможуть тести на з'ясування дійових осіб. Читаючи книгу, реципієнт перш за все повинен зосередитись на засвоєнні найсуттєвішої інформації, найяскравіших деталей. Тест і є тим засобом, який стимулює учня до осмисленого, поміркованого читання.

Значна кількість викладачів проводять тести в 9-11 класах в 4 етапи:

- перевірка лексики;
 - перевірка граматики;
 - перевірка порядку слів у реченні;
 - розуміння прочитаного тексту [Николаєва, 1996: 89].
- Виконавши поетапно всі завдання, можна перевірити якість сумлінного прочитання тексту. Завдання тесту можуть мати такий вигляд (на основі тексту «The USA» 9кл.):

I. Read the following words and word-combinations and translate them into Ukrainian:

finance
politics
a soulless monster
to be located
to immigrate
to settle down
the Statue of Liberty
to attract
impressive
exclusive

II. Put the verbs in a correct form:

1. New York (to be) difficult to describe.
2. The city (to have) two natural advantages.
3. At the turn of the previous century millions of people driven by poverty (to immigrate) to the United States from various countries of Europe.

III. Put the following words in a logical order:

- 1) from, world, New York, all, people, attracts, the, over;
- 2) every, newspapers, here, day, foreign-language, are, sixty-seven, published;
- 3) subways, is, 24 hours, a, buses, New York, the, clock, where, city, a, and, operate, place, round.

IV. Write a USA quiz:

1. Where does the President of the USA live and work?
a) in Congress; b) in the White House; c) in the Pentagon.
2. Which is the biggest state in the USA?
a) Texas; b) California; c) Alaska.
3. How many states are there in the USA?
a) 48; b) 52; c) 50.
4. Who was the first President of the USA?
a) G. Washington; b) Abraham Lincoln; c) Ulysses Grant.
5. In which city is Hollywood?
a) New York; b) San Francisco.

Після виконання всіх завдань тесту учням набагато легше здійснити усний переказ відповідного тексту. Подані вище тестові завдання зазвичай використовують після опрацювання тексту перед аудиторними формами роботи. Тестові вправи «спрямовані не стільки на те, щоб перевірити сам факт розуміння тексту, скільки на те, щоб підвести до його розуміння навіть найслабших учнів» [Хоменко, 1998:7].

Перед використанням тестової методики контролю необхідно провести учням великий інструктаж щодо виконання різних видів розуміння прочитаних речень, текстів. Проводити бесіду з метою з'ясування їх фактичного розуміння прочитаних речень, текстів. Успішність виконання різних видів тестових завдань залежить від відповідності рівня розвитку психічних процесів учнів тій розумовій діяльності, яку ці завдання передбачають.

Отже, використання тестового контролю на уроках іноземної мови дає змогу вчителю зробити великий проміжок часу, активізувати значно більший обсяг вивченого матеріалу за об'єктивно оцінити учнів, перевірити значно більший обсяг вивченого матеріалу за цікавим та неодноманітним.

ЛІТЕРАТУРА

- Методика викладання іноземної мови / За ред. С.Ю. Ніколаєвої. - К.: ЛЕНВІТ, 1996. - 111 с.
Ніколаєва С.Ю., Петранюк О.П. Тестовий контроль лексичних знань учнів аудіювання (англійська мова). - К.: ЛЕНВІТ, 1997. - 91 с.
Розенкранц Н.В. Использование тестовой методики при обучении чтению текста в разных функциональных стилях в старших классах // ИЯШ. - 1996. - №2. - С.3-4.
Хомичко Е.Г., Васильева З.С., Горбаченко Н.С. Тестовий контроль читання на уроках англійської мови у 9 класі // Іноземні мови. - 1998. - №4. - С.3-10.

В.Я. Теклюк

ОСНОВИ МОВЛЕННСВОЇ КУЛЬТУРИ УЧНІВ

Мовна й мовленнєва культура учнів становлять розгалужену складову всенародної мовної й мовленнєвої культури.

Терміном *культура* (лат. *cultura* - виховання, освіта, розвиток) прийнято поіменовувати сукупність матеріальних, духовних, теоретичних і практичних надбань суспільства, які відображають його минулий і сучасний стан розвитку, водночас також і з певною орієнтацією на майбутнє.

Людина «створила культуру, а культура - людину. Людина реалізується в культурі думки, культурі праці й культурі мови. Культура - це не тільки все те, що створене руками й розумом людини, а й вироблений віками спосіб суспільного поведіння, що виражається в народних звичаях, віруваннях, у ставленні один до одного, до праці, до мови» [Культура, 1990:3].

У зв'язку з позначенням поняттям-реалією *мова* спливають на думку такі основоположні слова Івана Огієнка: «Мова - душа кожної національності, її святощі, її найвищий скарб. В мові наша стара й нова культура, ознака нашого національного визнання... І поки живе мова - житиме й народ, його національність. Не стане мови - не стане й національності: вона геть розпоршиться поміж дужчим народом» [Огієнко, 1995:3].

Переважає більшість найрозумніших, найшановніших українців - письменників, вчених та ін. - завжди по-материнському дбала про рідну мову, її поступальний розвиток. Згадаймо хоча б слова Т.Шевченка:

*Недавно я поза Уралом
Блукав і Господа благав,
Щоб наша правда не пропала,
Щоб наше слово не вмирало.*

Або ж проймімось увагою й повагою до слів українського письменника й композитора Сидора Воробкевича (1865-1903):

*Мово рідна, слово рідне,
Хто вас забуває,
Той у грудях не серденько,
Тільки камінь має.
Як ту мову мож забути,
Котрою учили
Нас всіх нецька говорити,
Нецька наша мила?*

На співзвучні із процитованими, виїзтково щирі й патріотичні висловлювання про українську мову натрапляємо і в працях багатьох інших творців української культури. Апофеозом цього може слугувати об'ємне поетичне творіння Володимира Сосюри «Любіть Україну»:

*...Любіть Україну всім сім'ям нашою,
Вашою своєю Україною,
Красу її вічно живу і нову,
І мову її слово йду...*